

Til Kapitel XVI (artikel 300 – 304)

Almindelige bestemmelser

Kapitel XVI indeholder regler af vidt forskellig karakter. Reglerne angår samtlige Konventionens dele og bilag og har derfor fået betegnelsen almindelige bestemmelser.

Til artikel 300:

Artikel 300 bekræfter den almindelige grundsætning om, at traktater skal opfyldes i god tro og uden misbrug af rettigheder, jf. bl.a. artikel 26 i Wienerkonventionen af 23. maj 1969 om traktatretten.

Til artikel 301:

Princippet i artikel 301 om fredelig udnyttelse af havene, der flere steder kommer til udtryk i Konventionens øvrige dele, er ligeledes en bekræftelse af en almindelig grundsætning i folkeretten, jf. FN-Pagtens artikel 2, stk. 4.

Til artikel 302:

Artiklen bestemmer, at nationale sikkerhedsinteresser har fortrin frem for Konventionens regler om udlevering af information. Artiklen tager ikke mindst sigte på teknologioverførsel, jf. Konventionens kapitel XIV.

Til artikel 303:

Bestemmelsen angår retten til arkæologiske og historiske havfund og skal læses i sammenhæng med artikel 149, som regulerer fund gjort i Området.

Ifølge artikel 303 har kyststaterne inden for søterritoriet og en eventuel tilstødende zone, men modsætningsvis ikke i den eksklusive økonomiske zone eller på kontinentalsoklen uden for den tilstødende zone, jf. artikel 33, ret til at kontrollere handlen med sådanne genstande. Efter stk. 3 berøres de nationale ejendomsretlige, bjærgnings- og søretlige regler ikke af artiklen. Danmark har ikke formelt oprettet en tilstødende zone, men har på sædvaneretligt grundlag udstrakt sin beskyttelse af arkæologiske fund i havet indtil 24 sømil fra basislinierne, jf. Lov nr. 9 af 3. januar 1992 om Naturbeskyttelse, § 14, samt Museumslov (Lov nr. 473 af 7. juni 2001), § 28, der fastslår statens ejendomsret til fortidsminder. Under UNESCO's auspicer vedtoges i 2001 en konvention om beskyttelse af undervandskulturarven med særligt sigte på det af Havretskonventionen ikke dækkede område, dvs. kyststaternes sokkel/EEZ fra den ved artikel 303 fastlagte 24-sømilegrænse og ud til Området, der er regu-

leret ved artikel 149. UNESCO-konventionen er endnu ikke trådt i kraft.

Til artikel 304:

Bestemmelsen fastslår, at Konventionens regler om ansvar og erstatning for skade ikke berører anvendelsen af eksisterende eller kommende folkeretlige regler vedrørende erstatning for skade.

Til Kapitel XVII (artikel 305 – 320)

Afsluttende bestemmelser

Kapitel XVII indeholder visse, i forhold til flertallet af multilaterale konventioner og tidligere havretskonventioner, bemærkelsesværdige bestemmelser. Således fremgår det, at andre retssubjekter end stater kan blive konventionsparter (artikel 305). Endvidere kræves der til Konventionens ikrafttræden ratifikation af et relativt højt antal stater (artikel 308). Forholdet mellem Konventionen og andre internationale konventioner reguleres relativt detaljeret (artikel 311). Med hensyn til ændringer i Konventionen opstilles der ligeledes detaljerede regler (artiklerne 312-314).

Til artikel 305:

Konventionen kan undertegnes af alle stater, visse associerede stater og områder med fuldt indre selvstyre samt af visse internationale organisationer, i praksis EF. Internationale organisationers undertegnelse er underlagt en række detaljerede bestemmelser i Konventionens Bilag IX.

Til artikel 306:

Konventionen kræver ratifikation henholdsvis bekræftelse af undertegnende stater og internationale organisationer for at disse kan opnå status som konventionspart.

Til artikel 307:

Stater og de retssubjekter, som nævnes i artikel 305, har ret til at tiltræde Konventionen efter udløbet af undertegningsfristen.

Til artikel 308:

Konventionen træder i kraft 12 måneder efter datoen for deponeringen af det tresindstyvende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument. Dette skete den 16. november 1994. For stater eller organisationer, som ratificerer eller tiltræder Konventionen efter denne dato, træder Konventionen i kraft 30 dage efter deponeringen af det pågældende instrument hos generalsekretæren for FN. Med hensyn til ikrafttræden for Af-